

“Wij plannen alles”

Jan Berndsen, loonbedrijf Agri Works

Bij Jan Berndsen en zijn bedrijf Agri Works staat de teelt voorop. Daar worden werkzaamheden en machines op aangepast. Een verschil met veel andere ondernemers, meent hij. “Die zijn vooral bezig om machines aan de gang te houden en passen de teelt daarop aan”, aldus Jan. Daarbij is administreren zijn passie, dus weet hij precies wat er nodig is om machines rendabel te maken.

LES 1

We verliezen teelten door regionalisme

“Ooit waren we in de winter hartstikke druk met het rooien van schorseneren. Op het hoogtepunt rooiden we daar 250 hectare van. Daar waren we tot half april mee bezig. Langzaam nam dat echter af tot slechts 30 hectare. Twee jaar geleden zijn we daarom helemaal gestopt. Niet omdat we geen telers meer hadden, maar omdat onze afnemer andere eisen ging stellen. De schorseneren waren voor een Franse verwerker, maar die kreeg te maken met afnemers die echte Franse schorseneren wilden. Een vervelende ontwikkeling, want wij hebben de grond en de omstandigheden. Door het regionalisme verliezen wij die teelt. Niet echt een Europese gedachte.”

LES 2

Duidelijkheid is een groot iets

“Voor ons is het verlies van de schorseneren gelukkig niet zo erg, omdat de andere teelt waarin we gespecialiseerd zijn, de waspeen, wel flink is gegroeid. Komend jaar gaat dat zelfs van 300 naar 400 hectare. Dat is voldoende om het wegvallen van de schorseneren op te vangen. Deze weken ben ik druk met het bezoeken van nieuwe telers en overleg ik met de vertegenwoordiger van de fabriek over de invulling van de contracten. Samen bespreken we de grondkeuze, het zaaimoment en deligging van het perceel. In de wintermaanden zijn er wekelijks enkele contacten met elkaar om het complete teeltplan zo goed mogelijk in te vullen. Daarnaast spreken we duidelijk door hoe we werken. Dat we als teeltadviseur bepalen wat er moet gebeuren en wanneer. Dat wordt allemaal in het contract vastgelegd, want duidelijkheid is een groot iets. Dan weet de teler waar hij aan toe is en kunnen we daarna, als het tijd is om te zaaien, ook goede afspraken maken, waarbij wij zoveel mogelijk bepalen wat er gebeurt.”

LES 3

Alles kan, als je maar praat

“Het grote verschil tussen ons bedrijf en veel andere loonbedrijven is dat wij alles plannen. Om de teelt zo goed en efficiënt mogelijk te laten verlopen, ben ik altijd bezig met plannen. Laat ik je een voorbeeld geven: als in het voorjaar

de grond bekwaam begint te worden om te zaaien, begin ik een week van tevoren al te plannen. Dan bel ik de teler om te vragen hoe de grond erbij ligt en dat we bijvoorbeeld op donderdag willen zaaien en of hij dan kan zorgen dat de grond klaar ligt. Is die afspraak gemaakt, dan bel ik twee of drie dagen van tevoren nog een keer om zeker te weten dat alles goed loopt. Ik probeer dan ook zaken voor het vervolgtraject te plannen. Zo weet ik bijvoorbeeld wie bij een teler spuit. Bij alle telers van dat loonbedrijf probeer ik het zaaien dan in dezelfde week te plannen. Dan kan de spuit, als het zover is, alle klanten in één keer afwerken. Dat scheelt hem werk met schoonmaken en verkleint de kans op fouten. Mijn ervaring is dat er heel veel kan, als je maar praat. Dan gaan telers wel met je mee en kun je zelf je werkzaamheden plannen. Op die manier zorg je dat je zelf de regie houdt. Dat is het verschil met veel andere bedrijven. Als je niet over de planning praat, kan er ook niets. Dan ben je alleen bezig om alles op afroep ingepland te krijgen en ben je alleen maar bezig problemen op te lossen.”

LES 4

Telers krijgen alleen betaald als onze rekening is voldaan

“Zie je deze regel in het contract? Hier is vastgelegd dat telers alleen uitbetaald krijgen als de rekening van de loonwerker is voldaan. Dat heb ik toen we in 1992 begonnen al laten opnemen en daar heb ik al veel plezier van gehad. Nu kunnen ze mij namelijk niet meer als drukmiddel gebruiken. Anders krijg je toch dat als ze het niet eens zijn met de fabriek ze mij niet betalen, omdat ik het maar moet oplossen. En dat terwijl ik geen partij ben. Door deze regel moeten zij mij altijd betalen om geld op hun rekening te krijgen. Daarvoor sta ik in nauw contact met de fabriek. Of ik nooit problemen heb met telers die niet kunnen betalen? Dat gebeurt wel eens, maar daar vinden we altijd een oplossing voor. De fabriek betaalt dan bijvoorbeeld een voorschot dat ongeveer gelijk is aan mijn rekening. Dat moet een teler dan eerst weer overmaken voor hij zelf de rest krijgt. Of ik laat me rechtstreeks uitbetalen door de fabriek. Ook dat is een kwestie van overleg. Daar komen we altijd uit.”

LES 5 Het bijhouden van gegevens is mijn grootste hobby

“Het belangrijkste voor mij als loonwerker en teeltbegeleider is het bijhouden van gegevens. Daarom heb ik door een oud-medewerker een eigen administratiesysteem laten maken. Hier staat alles in, van het perceel en de GPS-coördinaten tot de tijd dat we aan het werk geweest zijn, maar ook de informatie die voor de teelt belangrijk is. Kijk maar, hier staat bijvoorbeeld hoe het perceel er bij het zaaien bij lag. Of het vlak was, of er nog natte plekken waren en alles wat je later kan helpen om verschillen te bepalen. Daar ben ik ook niet flauw in. Als het slecht is, dan is het slecht. Dat krijg ik wel eens terug van de boeren, want alles wat ik vastleg, wordt direct doorgemailed naar de teler en naar de fabriek. Maar als het slecht is, dan is het slecht en dat schrijf ik op. Dat kunnen we later gebruiken als we een perceel beoordelen. Dan kun je een natte plek nog een keer extra bekijken. Feitelijk is het bijhouden van die gegevens mijn grootste hobby. Niet alleen omdat ik voor elk perceel wil weten wat er is gebeurd, maar ook voor mezelf. Zo registreer ik namelijk ook de machinetijd. Met aparte velden voor reistijd, tijd op het veld en bijvoorbeeld wachttijd. Allemaal gegevens die ik aan het eind van het seizoen gebruik om de kostprijs te bepalen. Het helpt me bij de discussie met de fabriek over de tarieven, gewoon omdat ik precies kan laten zien hoe veel uur we per hectare bezig zijn, hoe veel tijd we moeten wachten en zelfs hoe veel brandstof we verbruiken. Juist omdat je dat weet, heb je harde gegevens waarmee je de fabriek kunt overtuigen. Door dit systeem hebben we ook

Wie is Jan Berndsen

Samen met zijn zwager Gerrit van Schaayk runt Jan Berndsen het bedrijf Agri Works in Bergeijk. Dat is gespecialiseerd in de teelt van waspeen en verzorgt voor afnemer Verduyn het zaaien en oogsten van de peen. Daarnaast werkt Berndsen als teeltbegeleider voor Verduyn. Tijdens het zaaien en het oogsten in de periode van juli tot eind oktober zijn er mensen aan het werk, vaak zzp'ers. In de winter doet het bedrijf onderhoud aan de eigen machines en als dat klaar is voor andere bedrijven. Ook verhuren de mannen zichzelf, met of zonder machine.

alles rond voedselveiligheid altijd geregeld. We kunnen bijvoorbeeld precies zijn waar Vydate is gebruikt en of er op het perceel bijzonderheden waren. Zelfs het gevolgde reinigingsprotocol van de rooier ligt vast.”

LES 6 Controle stopt alles in hokjes

Tegenwoordig krijg ik wel vier tot vijf keer per jaar controle, deze week nog voor de voedselveiligheid. Dan trekt de controleur vier uur uit om ons te controleren, terwijl ik in een half uurtje alles kan laten zien. Meer is er ook niet te zien. En wat dan nog, want wat hij ziet, is een papieren werkelijkheid. Wat ik doe, weet hij niet, hij ziet alleen wat ik heb genoteerd. Dat erkent hij ook, maar door het te doen, is hij en zijn wij gewaarborgd. Het zegt eigenlijk niets. Het enige wat er gebeurt, is dat we allemaal in ons eigen hokje de boel controleren en de verantwoordelijkheid afschuiven. Er verandert echter niets, we voegen alleen maar kosten toe.”

In de contracten is een belangrijke bepaling opgenomen. De fabriek betaalt pas uit, als de rekening van de loonwerker is voldaan.

LES 7 **De grond bepaalt, niet de kalender**

"Voor een goede opbrengst is de grond de grootste zorg. Dat begint met de pH die in orde moet zijn. Daarom adviseer ik telers altijd voldoende monsters te laten nemen, ook om de aaltjestoestand te bepalen. Daarbij moeten ze ook rekening houden met de historie, vooral als ze weten dat er in het verleden percelen zijn samengevoegd. Daar kunnen grote verschillen door optreden. Als telers grond huren om peen te telen, adviseer ik steeds meer om te kiezen voor een vorm van samenwerking. Als de verhuurder van grond participeert, krijg je namelijk een veel betere inzet en wil die verhuurder ook meedenken. Dan krijg je soms een andere perceelskeuze, omdat hij dan kiest voor het perceel met het beste te verwachten resultaat. Dat hoeft helemaal niet moeilijk te zijn, want je spreekt wat af voor de inbreng van de grond, voor de inzet van machines en dergelijke en maakt dan afspraken over de verdeling van de opbrengst. Dat werkt altijd. Dat werkt voor ons ook prettig, want dan heeft iedereen hetzelfde doel, namelijk: hoe halen we met z'n allen de beste opbrengst. Dan merk je dat de grond en de geschiktheid daarvan het moment van werken bepalen en niet de kalender."

LES 8 **Ik mis de samenwerking**

"Net als voor de telers is binnen ons bedrijf rendement belangrijk. Daarom mis ik de samenwerking met andere loonbedrijven, want onze piek qua werk ligt heel anders dan bij veel traditionele bedrijven. Ik heb het wel geprobeerd, maar ik mis de bereidheid om daar werk van te maken. Volgens mij is er namelijk veel te halen door mensen en machines uit te wisselen. Machines worden rendabeler en je krijgt meer mogelijkheden om mensen in vaste dienst te nemen. Nu creëer je een zzp-cultuur, omdat iedereen ze maar voor een paar maanden inhuurt. Het risico is dat je ze kwijt bent als ze wel een goede vaste baan vinden. Het is jammer dat het ons als sector niet lukt om daar stappen in te zetten, want uiteindelijk willen we toch allemaal hetzelfde: met de inzet van onze mensen en machines een zo goed mogelijk rendement halen."

TEKST: Toon van der Stok

FOTO'S: Toon van der Stok en Ben Saanen

advertentie

Europa's specialist in zadeldak hallen, stallen & loodsen

- In 30 min. uw eigen ontwerp & bouwtekening
- Unieke staalconstructie & ontwerpmethodiek voor de beste prijs/kwaliteit verhouding
- Energie neutraal dus klaar voor de toekomst

Ontdek al uw voordelen en/of scherpe offerte op:

www.conexx.nl